

ATH100

Våren 2021

Poäng: 7,5

Kursansvarig, examinator:

Ark, Tekn Dr, Docent **Johan Linton**

linton@chalmers.se

Arkitektur och stadsbyggande

En kulturhistorisk orientering

Välkommen !

Välkommen till kursen Arkitektur och stadsbyggande: En kulturhistorisk orientering. Det är den enda kursen på Chalmers som erbjuder en kulturell- och historisk översikt kring den byggda miljön till studenter utanför arkitekturprogrammet. Kursen går under hela den första vårterminen och är till för att ge en översiktlig introduktion till arkitekturens och byggandets historia, dess kultur, idévärld och tradition. Arkitekturen och stadsbyggandet har en oerhört rik och omfattande historia som rymmer byggda verk, tankar, termer och begrepp som, även om de blev till för länge sedan är av väsentlig betydelse för arkitekturen och byggandet idag.

Målsättningen med kursen är att ge kunskap och insikter som är användbara för alla som direkt eller indirekt arbetar med byggd miljö.

Syfte

Kursen är en översikt till arkitekturens och byggandets kulturhistoria och avser att ge en introduktion till sammanhanget för arkitekters och även ingenjörers arbetsuppgifter under olika epoker liksom byggandets förändring genom tiderna.

Kursen behandlar tiden från antiken till vår tid i huvudsak i västerlandet. Historien behandlas utifrån arkitekturen sedd som en förening av konst, teknik och samhälle. Här inbegrips även hållbarhet och genusaspekter. Syftet är att studenterna skall få utgångspunkter för en referensram som stöd i deras dialog med omvärlden, referenser som kan utvecklas vidare under studierna och senare i yrkesutövningen.

Lärandemål

1. Kunskap och förståelse

- ökad kunskap och förståelse för den rika byggnadshistoria som direkt och indirekt format människans livsmiljö.
- ökad förståelse för hur samspelet mellan arkitektur, teknik och kultur har haft betydelse för formandet av de miljöer som människan lever i idag.
- ökad förståelse för att arkitektur- och stadsbyggnadshistoria är viktiga faktorer att beakta för att kunna fatta konstruktiva beslut för framtiden.
- ökad förståelse för att samhällsbyggande inbegriper förvaltandet av ett historiskt

arv och att det är betydelsefullt att detta medvetandegörs i samhällsbyggnadsprocesserna.

2. Färdighet och förmåga

- ökad förmåga att reflektera över städer och arkitektur utifrån ett historiskt och kulturhistoriskt perspektiv.
- ökad förmåga att kommunicera (gestalta, beskriva, diskutera och problematisera) reflektioner och kunskaper kring staden, arkitekturen och människans livsrum på ett konkret sätt.

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

- ha fått en första träning i att kritiskt resonera kring värden hos och utvecklandet av den byggda miljön.

Kursplan och examinationsform

ATH100 är ursprungligen en så kallad MTS-kurs som nu undergår en utveckling mot att bli en kurs som är relevant för alla studenter som behöver och vill ha en första orientering i arkitekturens och stadsplaneringens historia. Examination sker genom aktiv närvaro på föreläsningar, seminarier och exkursioner, samt godkända skriv- och seminarieuppgifter.

För betyget godkänd krävs:

- Närvaro vid föreläsningstillfällena, inklusive busstur. Bussturen är obligatorisk och det är i övrigt tillåtet att vara borta från en föreläsning.
- Godkända uppsatser vilket innefattar korrekt inlämnad rapport från gruppseminarium.
- Aktivt deltagande i gruppövning vilket innefattar inlämnad övningsskiss, deltagande i gruppens presentation under ett presentationspass då även andra grupper presenterar.

Om man av något skäl inte uppfyller alla krav för godkänt finns normalt sett möjlighet att komplettera.

Studiegrupper

För att ge studenterna möjlighet att bearbeta kursinnehållet i samtal med andra kommer klassen att delas in i grupper med 3-6 studenter i varje grupp. Grupperna kommer att fungera som stöd- och referensgrupper och vara en plats för diskussioner, assistans och feedback. Grupperna kommer också att samarbeta kring uppsatserna och övningsuppgiften. Gruppindelningen sker vid introduktionstillfället den 20 januari.

Kursmedarbetare

Examinator & Kursansvarig: Johan Linton.

Administratör: Nidal Yousif.

Examination och betyg

I kursen ges två betyg: godkänt och underkänt (G och U). För att bli godkänd krävs närvaro på föreläsningar (man får missa 1 av 9), studieresa, gruppredovisning samt godkända övningsuppgifter.

Litteratur

(Litteratur finns tillgänglig på Arkitekturbiblioteket och på Göteborgs universitetsbibliotek.)

Huvudbok:

Michael Fazio, Marian Moffett, Lawrence Wodehouse, *A World History of Architecture*. 3: e revid uppl, London: Laurence King, 2013.

Referenslitteratur:

Fredric Bedoire, *Den svenska arkitekturens historia. 1000-1800*. Stockholm: Norstedt, 2015.

Fredric Bedoire, *Den svenska arkitekturens historia. 1800-2000*. Stockholm: Norstedt, 2015.

Cecilia Björk, Lars Nordling & Laila Reppen, *Så byggdes staden* (3 uppl 2015).

Claes Caldenby (red.), *1900-talets svenska arkitektur. Att bygga ett land*. Stockholm: Arkitekturmuseet, 1998.

Claes Caldenby, Erik Nygaard (red.), *Arkitekturteoriernas historia*, Stockholm: Formas, 2011.

Claes Caldenby, Gunilla Linde Bjur & Sven-Olof Ohlsson, *Guide till Göteborgs arkitektur* (Formas, 2006).

Ola Nylander, *Svensk bostadsarkitektur, utveckling från 1800-tal till 2000-tal* (Studentlitteratur, 2018).

Övningsuppgifter

Kursen innehåller tre övningsuppgifter. Två övningar syftar till att se, studera och reflektera kring den byggda miljön samt kommunicera detta i uppsatser (individuella texter). En övning syftar till att i grupp reflektera kring staden och att kommunicera egna insikter tillsammans med andra (gruppredovisning).

1. Uppsatser

1.1 Uppsats om en byggnad (A)

Du skall beskriva, analysera och värdera en valfri byggnad, gärna med stöd i föreläsningarna och kurslitteraturen. Detta skall ske i en individuellt skriven uppsats. Byggnaden bör i första hand väljas från kursens huvudbok (Fazio, Moffett, Wodehouse, *A World History of Architecture*). Önskar du skriva om någon annan byggnad är det möjligt, men detta bör då förankras med kursansvarig lärare. Den valda byggnaden kan vara från vilken epok som helst. Oavsett hur ny eller gammal byggnaden är bör uppsatsen resonera kring såväl dess relation till samtiden som dess relation till historien.

En samling möjliga utgångspunkter för uppsatsen om en byggnad finns i ett appendix nedan.

1.2 Uppsats om en stad (B)

Du skall beskriva, analysera och tolka en valfri stad, gärna med stöd i föreläsningarna och kurslitteraturen. Detta skall ske i en individuellt skriven uppsats. Staden bör i första hand vara en stad där du känner dig hemmastadd, eller som du känner väl, men det är också möjligt att välja en helt okänd stad. Det kan vara en miljonstad eller en mindre ort, det viktiga är att den byggda miljön är organiserad för att ett stort antal människor skall kunna leva och verka på ett fungerande sätt på samma plats. Försök att i uppsatsen resonera kring vad som är kvaliteter och brister i staden du skriver om.

En samling möjliga utgångspunkter för uppsatsen om en stad finns i ett appendix nedan.

1.3 Riktlinjer för uppsatserna

För de båda uppsatserna gäller att:

- De skall vara på omkring 8000 tecken inkl mellanslag.
- De skall innehålla text, bilder, bildtexter och källhänvisningar.
- För källhänvisningarna räcker det med en förteckning i slutet av uppsatsen.
- Källorna anges normalt med det av Chalmers använda Harvard-systemet.

- Uppsatserna skall vara skrivna och layoutade med omsorg.
- De skall vara skrivna på stående A4 och det digitala inlämningsformatet är pdf.
- Uppsatserna skall lämnas in på kurshemsidan (Canvas) på utsatta datum.
- Det är viktigt att uppsatsen inleds med titel och studentens namn.
- Den inlämnade pdf-filen skall namnges enligt följande:
För uppsats om en byggnad: Efternamn_Förnamn_A_ATH100_2021.pdf.
För uppsats om en stad: Efternamn_Förnamn_B_ATH100_2021.pdf.
- Inlämningen öppnar några dagar före inlämningsdatum. Detta för att det är viktigt att läsa igenom uppsatserna så många gånger som möjligt före inlämning och få en så god nivå som möjligt på språk och stavning.
- OBSERVERA 1: När man arbetar med sin uppsats är det rekommenderat att man använder Samhällsbyggnadsbiblioteket – eller något annat bibliotek, som exempelvis Göteborgs universitetsbibliotek. Internet finns alltid, men informationen där är ofta kvalitetsmässigt sämre än den man kan få genom god facklitteratur, och därför skall man sträva efter att så långt det är möjligt använda tryckta källor som underlag för uppsatserna.
- OBSERVERA 2: Innan man lämnar in uppgiften på Canvas skall man låta någon annan i gruppen läsa uppsatsen för att få synpunkter samt hjälp med att få bort oklarheter och språkliga fel. Detta behöver inte redovisas explicit, men man bör vara beredd på att man kan få frågan vem som kontrolläst uppsatsen, eller vilken uppsats man själv kontrolläst. Enklast är att skapa en kedja i gruppen så att alla skickar sin uppsats ett steg i bokstavsordning.

1.4 Seminarium och seminarierapport

För att underlätta skrivandet skall studenterna samarbeta och ha seminarier i sina respektive grupper. Vid seminarierna skall studenterna presentera sina respektive byggnader/städer för varandra. Redovisningen skall utgå från reflektioner kring uppsatsämnena som finns i appendix 1 (byggnad) och appendix 2 (stad). Grupperna skall ordna ett seminarium för byggnadsuppgiften och ett seminarium för stadsuppgiften.

Vid seminarierna skall man alltså redovisa sitt ämne för de andra, förklara varför man valt ämnet och ta upp aspekter från appendix 1 och 2. Viktigt är också att man försöker redogöra för hur man tänkt skriva och vilka källor man tänkt använda. De andra i gruppen skall försöka komma med konstruktiva frågor, tankar och synpunkter för att ge stöd i skrivprocessen.

Seminariet skall redovisas i en enkel rapport med presentationerna av byggnader/städer tillsammans med gruppmedlemmarnas reaktioner/tankar. Alla gruppens uppsatsämnen skall finnas med i tur och ordning med namn på byggnad/stad och presentatörens namn som rubrik, samt en bild på objektet för uppsatsen. Under varje rubrik och bild skall presentationen sammanfattas och därunder skall de övriga studenternas synpunkter sammanställas.

Var summariska, rapporten skall inte vara längre än 3 A4 sidor. Beakta följande:

- Rapporten skall vara skriven på stående A4 och det digitala inlämningsformatet skall vara pdf.
- Rapporten skall inledas med gruppnummer, angivelse om det gäller byggnad eller stad samt namn på dem som deltagit vid seminariet.
- Varje presenterad byggnad/stad skall inledas med namn på objektet, namn på studenten samt en bild på den presenterade byggnaden.
- Pdf-filen skall namnges enligt följande för byggnad: Grupp_NN_A_2021.pdf (Gruppnummer anges med två siffror. Grupp 1 skall ange: Grupp_01_A_2021.pdf) och enligt följande för stad: Grupp_NN_B_2021.pdf.
- Rapportdokumenten skall inlämnas på kurshemsidan (Canvas) enligt tid angiven nedan.

Kortfattat:

- Välj en byggnad som du är intresserad av.
- Studera och analysera det valda studieobjektet. Läs, reflektera och skriv.
- Presentera uppsatsen och det valda objektet för de andra i gruppen.
- Skriv tillsammans i gruppen en enkel rapport över tankar och reflektioner kring uppsatserna.
- Förbättra uppsatsen med hjälp av synpunkterna.
- Lämna in på Canvas.
- Upprepa processen ovan med en stad.

OBSERVERA : MYCKET VIKTIGT !

Rapporter, uppsatser och övningar genomförs för att man skall SKRIVA SJÄLV och träna sig i att SJÄLV FORMULERA beskrivningar och tankar.

Alla uppsatser kommer genom Canvas automatiskt att jämföras med befintliga texter för att se att någon inte skrivit en text genom att klippa ihop redan befintliga texter.

Det är MYCKET BÄTTRE att SKRIVA SJÄLV och få en text som har brister än att KOPIERA från andras texter. Den som KOPIERAR måste acceptera att bli UNDERKÄND på kursen.

2. Gruppövning

Varje grupp skall gemensamt välja ett tema att studera i staden Göteborg. Gruppen kan exempelvis undersöka den dagliga vägen från hem till skola eller arbete, stadens kommunikationer och infrastruktur, skildra stadens (dygns)rytm, stadsdelars karaktär, stadens inredningsdetaljer eller på andra sätt reflektera över livet i staden och stadens kultur. Valet är fritt. Det är önskvärt att gruppen sätter in det de lär sig i kursen i ett större sammanhang. Resultatet av studierna skall redovisas i en presentation inför resten av kursen. Presentationstiden är 10–15 minuter. Presentationsformen kan variera och olika media kan användas: text, foto, powerpoint, teckningar, film, spel, teater, sång, debatt osv. Momentet att framställa resultatet i en intressant och kreativ presentation är också en viktig del av övningen.

Ett första förslag eller skiss till hur uppgiften skall lösas inlämnas på kurshemsidan enligt datum nedan. Detta första förslag lämnas in tidigt i kursen för att gruppen skall börja reflektera kring uppgiften i förhållande till föreläsningarna. Varje grupp är därefter fri att välja ett helt annat sätt att lösa uppgiften.

För det första förslaget gäller följande:

- Beskrivningen av det skall rymmas på max två sidor och kan innehålla bilder.
- Sidformatet skall vara stående A4 och det digitala formatet skall vara pdf.
- Skissen skall inledas med preliminär titel, gruppnummer och namn på deltagarna i gruppen.
- Skissen skall innehålla en preliminär ansvarsfördelning för arbetet, det vill säga en idé om vem i gruppen som kommer att göra vad.
- Pdf-filen skall namnges enligt följande: Grupp_NN_skiss_2021.pdf (gruppnummer anges med två siffror, grupp 1 skall ange: Grupp_01_skiss_2021.pdf).

Gruppredovisningar sker enligt datum nedan. En tid före presentationerna kommer det finnas möjlighet att välja en tid (förmiddag eller eftermiddag) på Canvas. För godkänd gruppövning krävs att man är med ett helt presentationspass och tar del även av andra gruppers presentation.

3. Föreläsningar / föreläsningsanteckningar

Föreläsningarna är en viktig del av kursen eftersom de ger en orientering kring ämnet baserad på långvariga studier och eftersom de sker i utbyte med studenterna och på det sättet innehåller förtydligande samtal.

För att göra det lättare att tillgodogöra sig föreläsningarna skall varje student göra någon form av anteckningar under föreläsningarna. När föreläsningarna är avslutade skall varje student reflektera över innehållet. Denna reflektion skall generera svar på minst tre av följande frågor (**eller motsvarande**):

Någonting jag inte tänkt på förut:

Någonting jag skulle vilja veta mera om:

Någonting nytt jag lärde mig:

Vad vill jag helst komma ihåg från föreläsningen:

Vilken kunskap tror jag är relevant för dagens samhälle:

En reflektion om någonting helt annat som jag fick under föreläsningen:

De på detta sätt erhållna reflektionerna skall skrivas ner på en A4-sida (man behöver inte fylla sidan, det räcker att man noterat något på varje fråga) som skall inledas med

- Datum och titel för föreläsningen
- Studentens namn

Dessa anteckningar skall **DELAS MED DE ANDRA I GRUPPEN EFTER VARJE FÖRELÄSNING**. Detta är för att ytterligare stödja inläring från föreläsningarna.

A4 sidorna skall sparas i pdf-format och lämnas in **GRUPPVIS** efter föreläsningsserien och gäller då som intyg på närvaro vid föreläsningarna. Varje student skall alltså skapa ett dokument från helst nio, men minst åtta, föreläsningar (8-9 A4 sidor i pdf-format). Dessa block skall läggas samman av gruppen till ett enda dokument och förses med ett försättsblad med gruppnummer och namn på alla medlemmar i gruppen. Det räcker att **EN (1 st)** student lämnar in dokumentet på Canvas.

I den mån bussexcursionen inte kan genomföras på grund av Covid-19 sker samma förfarande vid den föreläsning som då ersätter excursionen. Mer information kommer när tillfället närmar sig.

APPENDIX 1 - Uppsats om en byggnad

Val av byggnad

Välj en byggnad som nämns i kursboken och som du tycker är intressant av något skäl. Det kan vara en byggnad som boken behandlar utförligt eller som bara nämns kort. Har du en stark idé om någon byggnad som inte nämns i boken går det bra också – bara du vet varför du väljer den.

Reflektera

När du valt byggnad – försök att förstå hur du vill skriva om byggnaden och vilka aspekter av den som du vill behandla. Reflektera till exempel kring följande:

Reflektera mer kring vad som intresserar dig med byggnaden och varför.

Reflektera kring hur den är konstruerad (byggmaterial, teknik) och varför.

Reflektera kring hur den är gestaltad (planlösning, fasader, dekorativa uttryck) och varför.

Reflektera kring hur byggnaden förhåller sig till omgivningen, till andra byggnader, stadsrum, naturrum.

Reflektera kring vad, och vilka, som på olika sätt bidragit till att byggnaden blivit till vad den är.

Reflektera kring byggnadens relation till tiden, hur hållbar och användbar är den över tid? Hur attraktiv är den över tid?

Relatera byggnaden till andra liknande byggnader. Vad har den för kvaliteter och brister?

Reflektera kring hur känd byggnaden är. Varför är den känd, och hur är den känd? Varför är den inte känd?

Reflektera kring vad byggnaden har betytt och vad den betyder för såväl samhället som för människors vardagsliv.

Reflektera kring hur byggnaden förhåller sig till livet idag och till vår tids stadsmiljöer.

Reflektera kring vad du själv tycker om byggnaden, och varför.

Sök information

Sök mer information kring byggnaden. Internet är alltid bra som orientering, men där finns sällan riktigt ingående information. Gå till olika bibliotek: ACE bibliotek, Chalmers huvudbibliotek, Göteborgs universitetsbiblioteket, något kommunalt bibliotek – be om hjälp om du inte hittar bra litteratur själv. Fortsätt reflektera kring byggnaden när du söker information.

Skriv

En av de viktiga sakerna med att skriva ÄR ATT BÖRJA. Det blir sällan bra direkt och skrivandet kräver tid. Om man börjar får man ett grundmaterial som man sedan kan förbättra – det är ett bra utgångsläge. När du skriver, försök att skilja på olika aspekter. Byggnadens historia. Byggnadens konstruktion. Dina egna, och andras, tankar och värderingar av byggnaden. Försök att strukturera det du skriver och göra det tydligt och intressant för en läsare. Använd dig av det intresse som gjorde att du själv valde byggnaden och försök förmedla det till andra. Du får gärna vara personlig. Försök att säga någonting om hur du uppfattar – eller tänker – att byggnaden förhåller sig till samtiden och det samtida byggandet. Försök att se om det går att lära någonting av byggnaden, både när det gäller

dagens byggda miljöer, och när det gäller kultur och teknik generellt. Var fri. Försök också se på byggnaden med fantasi och kreativitet. Försök se på byggnaden utifrån tankar och önskningar knutna till ditt eget framtida yrkesliv.

Riktlinjer

Uppsatsen skall vara omkring 8000 tecken inklusive mellanslag. Försök skriva så lättläst, tydligt och språkligt varierat som möjligt. Gå igenom uppsatsen med rättstavningsprogram och låt någon kurskamrat eller närstående läsa texten både innan du lämnar den vidare till gruppen och före slutinlämningen. Använd bildmaterial för att illustrera texten och försök arbeta med layout. Både bildmaterial och layout är till för att få läsaren att förstå vad du menar och tycka det är intressant och roligt att läsa texten. Arbetet med både text och layout är en övning i att förmedla insikter och kunskaper på ett kompetent, lättillgängligt och intresseväckande sätt.

APPENDIX 2 - Uppsats om en stad

Val av stad

Du skall beskriva och tolka en stad på ett sätt som visar att du tagit till dig föreläsningarna och kurslitteraturen. Välj i första hand en stad som du har en erfarenhet av - din studiestad, din hemstad, en stad som gjort ett starkt intryck när du besökt den. Som stad räknas här också mindre samhällen. Det viktiga är att du skriver om en byggd miljö med en samhällsliknande struktur för olika grupper av människor. Vill du skriva om en stad som du inte har någon erfarenhet av går det bra också – bara du kan motivera tydligt varför du väljer just den staden, istället för en stad som du har en personlig erfarenhet av.

Reflektera

När du valt stad – försök att förstå hur du vill skriva om staden och vilka aspekter av den som du vill behandla. Du kan exempelvis skriva en saklig historisk översikt, en kritisk analys av en enskild fråga (trafik, fritidsmöjligheter, variation i rum och byggnader, bostäder, sociala problem), en personlig tolkning av hur staden upplevs, en framtidspekulation, en diskussion om stadens kvaliteter och brister, en självbiografisk berättelse. För att förstå vad du vill skriva om kan följande reflektioner vara en hjälp:

Reflektera kring vad som berör dig/intresserar dig med staden och varför.

Reflektera kring hur staden kommit till. Vad har varit viktigt för stadens historia, och varför?

Reflektera kring vad som utmärker stadens struktur (typ av kvarter, gatumönster, skala, täthet, grönområden etc).

Reflektera kring strukturen i förhållande till hur väl staden fungerar på olika sätt.

Reflektera kring stadens olika byggnadsmaterial och relatera till andra städer. Vad ger materialen för karaktär åt staden?

Reflektera kring hur staden förhåller sig till omgivande landskap och natur, och till andra närliggande städer.

Reflektera mer kring stadens historia. Hur hållbar, användbar och attraktiv har den varit över tid?

Relatera kring staden i förhållande till andra liknande städer. Vad har den för kvaliteter och brister?

Reflektera kring hur känd staden är, och för vad. Vad betyder det för livet i staden?

Reflektera kring vilken social miljö staden skapar, och vad den tillför människors vardagsliv.

Reflektera kring hur väl staden svarar mot liv, arbete och fritid idag. Vad är bra med staden? Vad kan bli bättre?

Reflektera kring stadens framtid. Vad tror du är viktigt för staden inför framtiden, och varför?

Reflektera kring vad andra städer kan lära sig av den stad du skriver om.

Reflektera kring dina egna känslor inför staden. Vad beror de på?

Sök information

Sök mer information kring staden. Internet är alltid bra som orientering, men där finns sällan riktigt ingående information. Gå till bibliotek: Chalmers arkitekturbibliotek, Chalmers huvudbibliotek, Universitetsbiblioteket, något kommunalt bibliotek – be om hjälp om du inte hittar bra litteratur själv. Fortsätt reflektera kring staden när du söker information. Läs gärna skönlitteratur eller se någon film där staden skildras. Diskutera med andra om deras syn på staden du skriver om.

Skriv

En av de viktiga sakerna med att skriva ÄR ATT BÖRJA. Det blir sällan bra direkt och skrivandet kräver tid. Om man börjar får man ett grundmaterial som man sedan kan förbättra – det är ett bra utgångsläge. När du skriver, försök att skilja på olika aspekter. Stadens historia. Stadens struktur. Dina egna, och andras, tankar och värderingar av staden. Försök att strukturera det du skriver och göra det tydligt och intressant för en läsare. Använd dig av det intresse som gjorde att du själv valde staden och försök förmedla det till andra. Du får gärna vara personlig. Försök att säga någonting om hur du uppfattar – eller tänker – att staden förhåller sig till samtiden och den samtida livsmiljön. Försök att se om det går att lära någonting av staden, både när det gäller dagens vardagsliv, och när det gäller kultur och teknik generellt. Var fri. Försök också se på staden med fantasi och kreativitet. Försök se på staden utifrån tankar och önskningar knutna till ditt eget framtida yrkesliv.

Riktlinjer

Uppsatsen skall vara omkring 8000 tecken inklusive mellanslag. Försök skriva så lättläst, tydligt och språkligt varierat som möjligt. Gå igenom uppsatsen med rättstavningsprogram och låt någon kurskamrat eller närstående läsa texten både innan du lämnar den vidare till gruppen och före slutinlämningen. Använd bildmaterial för att illustrera texten och försök arbeta med layout. Både bildmaterial och layout är till för att få läsaren att förstå vad du menar och tycka det är intressant och roligt att läsa texten. Arbetet med både text och layout är en övning i att förmedla insikter och kunskaper på ett kompetent, lättillgängligt och intresseväckande sätt.

APPENDIX 3 - Att tänka på när du skriver

Varför har du valt ditt ämne?

Vad är det som intresserar dig / fascinerar dig med vad du valt?

Detta måste du förmedla till läsaren.

Reflektera kring ditt ämne

Den information som finns om ämnet är mycket mer omfattande än vad som kan förmedlas genom 8000 tecken och bilder. Fundera kring vilken information och vilka tankar eller frågor som är mest relevanta att ha med i uppsatsen.

Strukturera uppsatsen

Försök göra en enkel disposition: inledning, huvudtext, avslutning.

Inledning

I inledningen har du möjlighet att fånga läsarens intresse och ge en idé om den viktigaste tanken / känslan i uppsatsen. Försök använda den möjligheten.

Huvudtext

I huvudtexten presenterar du så tydligt och klart som möjligt den information och de tankar och frågor som du valt att ha med i uppsatsen.

Avslutning

I avslutningen har du möjlighet att förtydliga dina egna tankar kring ämnet och att få läsaren att bättre minnas uppsatsen. Försök använda den möjligheten.

Arbeta med språket

Det man skriver första gången blir ALDRIG tillräckligt bra. Man måste gå igenom texten flera gånger: ändra, stryka, byta ord, lägga till. Läs igenom texten i lugn och ro efter varje ändring och gör en bedömning av hur den fungerar. Den skall ha en bra rytm och vara varierad. Låt någon/några annan läsa den och lyssna på vad de tycker.

ANVÄND RÄTTSTAVNINGSVERTYK. I princip alla ordbehandlare har ett rättstavningsverktyg. Ta FÖR VANA att använda detta verktyg för att finna fel i texten. Detta är en mycket bra vana att ha med sig också efter kursen i alla sammanhang där man bedöms utifrån sina texter.

Arbeta med layout och bild

Använd layout och bild till att göra uppsatsen attraktiv och lätt att ta till sig.

Källor

Tala om för läsaren vilken information du stöder dig på. Tala om varifrån dina bilder kommer. Om du använder citat i texten bör du tala om var du hämtat citaten. Enklarest är att göra en förteckning i slutet av uppsatsen under en rubrik som till exempel "Källor och litteratur".

OBSERVERA att tryckta källor ofta är helt överlägsna webbaserade källor när det gäller att ge bakgrund, översikt och fördjupad information.

APPENDIX 4 - Att tänka på när du läser de andras uppsatser

Hur är det första mötet med uppsatsen

Vad är den första reaktionen efter att ha läst uppsatsen? Har det varit begripligt; tydligt; intressant; roligt att läsa uppsatsen? Varför? Varför inte? Vad bidrar till att göra upplevelsen positiv eller negativ?

Reflektera kring ämnet

Hur förhåller sig författaren till sitt ämne? Förstår man varför författaren valt ämnet? Behövs det? Kan författaren tillräckligt om ämnet? Lyckas författaren förmedla sina kunskaper om ämnet på ett begripligt sätt?

Hur fungerar uppsatsens struktur

Hur fungerar uppsatsens disposition. Hjälper den till att presentera ämnet? Är den tydlig och lättorienterad eller inte? Kunde något göras bättre? Vad?

Språket

Hur fungerar språket i uppsatsen. Är det välbearbetat och lätt att läsa. Finns det stavfel? Finns det upprepningar? Finns det krångliga och otydliga formuleringar?

Layout och bild

Hur är kvaliteten på uppsatsens layout? Gör den läsningen lättare? Är texten bra disponerad – presenteras den på ett klart, konsekvent och estetiskt sätt? Hur fungerar samspelet mellan text och bild? Lyckas författaren förbättra läsupplevelsen genom layouten?

Källor

Förstår man var skribenten har hämtat kunskap till artikeln? Är det bra presenterat?

Huvudintryck

Vad är det bästa med uppsatsen – och varför? Vad är det sämsta med uppsatsen – och varför?

VIKTIGT !

Du läser de andras uppsatser för att lära dig något själv – om ett ämne och om kommunikation via text och bild. Du läser också för att hjälpa dina gruppkamrater att lära sig någonting nytt om sin egen förmåga – för att de skall bli duktigare på att förstå hur de kan kommunicera bättre med andra. Var därför inte rädd för att påpeka vad du tycker fungerar mindre bra. Men försök också vara konstruktiv – föreslå hur man kan göra det på ett bättre sätt. HJÄLP VARANDRA!!!

APPENDIX 5 - Covid-19

På grund av Covid-19 kan kursen tyvärr inte fungera som vanligt under vårterminen 2021. Grundläggande för genomförandet av kursen är att riktlinjerna från Folkhälsomyndigheten och Chalmers följs. Den mest märkbara förändringen är att föreläsningarna inte kan genomföras i föreläsningssal med hela kursen samlad, utan istället kommer att ske på zoom.

Bussexkursionen (26 april) och slutpresentationerna (27 och 28 april) kommer att kunna genomföras gemensamt om situationen tillåter, i annat fall ersätts de av zoom-aktiviteter.

VIKTIGT ATT NOTERA ÄR FÖLJAKTLIGEN:

Alla kursmoment inklusive gruppaktiviteter kan enligt kursplanen göras på distans.

Om man väljer att träffas fysiskt för att medverka i eller genomföra något lärandemoment, ska man göra det ansvarsfullt, det vill säga respektera alla befintliga rekommendationer från myndigheterna och Chalmers för att hålla distans på den plats där man befinner sig.

Förhoppningen är att man skall kunna följa kursen på ett säkert sätt och ändå ha ett nära utbyte gällande kursens innehåll och övningsuppgifterna med de andra studenterna i sin studiegrupp och med andra studenter på kursen, detta för att lärandet skall bli så bra och meningsfullt som möjligt.

Schema

Jan 18 månd	17.15-19.00 zoom	Kursstart / Introduktion. Johan Linton (JL)
Jan 25 månd	17.15-19.00 zoom	Antiken JL
Feb 1 månd	17.15-19.00 zoom	Medeltiden JL
Feb 8 månd	17.15-19.00 zoom	Renässansen JL
Feb 15 månd	17.15-19.00 zoom	Barocken JL
Feb 22 månd	17.15-19.00 zoom	1700-talet & 1800-talet JL
Mars 1 månd	17.15-19.00 zoom	Modernismen JL
Mars 8 månd	17.15-19.00 zoom	Postmodernismen JL
Mars 22 månd	17.15-19.00 zoom	Samtiden JL
April 26 månd	17.15-20.00	Bussexkursion i Göteborg alternativt föreläsning zoom JL
April 27 tisd	8.15-11.45 13.15-17.00 zoom/lärosal	Presentation gruppövning JL
April 28 onsd	8.15-11.45 13.15-17.00 zoom/lärosal	Presentation gruppövning JL

Inlämningsdatum

Skissförslag gruppövning
senast fredag 29 januari kl 17.00 på Canvas.

Seminarierapport byggnad (A)
senast fredag 12 feb kl 17.00 på Canvas.

Uppsats byggnad (A)
senast fredag 5 mars kl 17.00 på Canvas.

Gruppdokument från föreläsningarna
senast fredag 26 mars kl 17.00 på Canvas.

Seminarierapport stad (B)
senast fredag 16 april kl 17.00 på Canvas.

Uppsats stad (B)
senast fredag 7 maj kl 17.00 på Canvas.